

El llenguatge Els marroquins

11/XI/1979
No sense sorpresa, sentim, escoltant una informació radiofònica, unes referències sobre els «marroquinesos» i l'exèrcit «marroquinès». ¿Qui deuen ser, aquests «marroquinesos» i aquest exèrcit «marroquinès» que fan tanta forrolla? Els ciutadans i l'exèrcit del Marroc, estimat Watson! Efectivament, la deducció no era pas gaire difícil. Resulta, però, que d'un natural o habitant del Marroc sempre n'havíem dit un marroquí, i aquesta és la forma que consta a tots els diccionaris i les enciclopèdies.

Es cert que avui s'usen formes impròpies de gentilicis derivats dels noms geogràfics corresponents, com «afganí» o «pakistani», en lloc de afganès i pakistanès, que són les formes adequades. I és ben possible que aquí hi hagi la causa d'aquest ús de la insòlita forma «marroquinès»: si hom rebutja «afganí» i «pakistani» i imposa afganès i pakistanès, anàlogament cal rebutjar marroquí i dir «marroquinès». Però el llenguatge no és pas un regla de tres. En català, al costat dels gentilicis acabats en -ès, tant corresponents als Països Catalans —pallarès, rossellonès, maonès— com a d'altres àmbits geogràfics —polonès, hongarès, senegalès—, n'hi ha també, dels dos grups, d'acabats en -í: mallorquí, igualadí, alacantí, argentí, alexandrí, florentí. Notem que, de Barcelona, al costat de barceloní, que és la forma més usual, s'admet també barcelonès (però no «barceloninès», com «marroquinès»). Doncs, al costat de pakistanès i afganès, podem admetre marroquí sense cap recança, així com els que acaben en -à, com vigatà o siberià, els acabats en -enc, com sabadellenc o tunisenc, i encara algun altre amb una terminació esporàdica.

El mot marroquí figura no solament als diccionaris sinó també, usualment, a les gramàtiques: a l'apartat dedicat al femení dels adjectius qualificatius, dins el grup d'aquells que són sovint usats indegudament, per influència del castellà, amb una mateixa terminació per als dos gèneres. Els altres són gris, cortès, comú i agrest. Cal dir, doncs, una corbata grisa, una persona cortesa, una causa comuna, una terra agresta i una noia marroquina.

Albert Jané